

**ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ
ТА
МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ**

№ 6, 2006

PEDAGOGICS, PSYCHOLOGY,
MEDICAL-BIOLOGICAL PROBLEMS
OF PHYSICAL TRAINING AND SPORTS

The scientific monography is edited by professor S. Yermakov

№6

KHARKIV 2006

Міністерство освіти і науки України
Харківська державна академія дизайну і мистецтв
(Харківський художньо-промисловий інститут)

ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ ТА
МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

Наукова монографія за редакцією проф. С. Єрмакова

№6

ХАРКІВ 2006

Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: наукова монографія за редакцією проф. Єрмакова С.С. - Харків: ХДАДМ (ХХП), 2006. - №6. - 158 с.

(Укр., рос., польс., англ. мов.)

У збірку вміщено статті, що висвітлюють нові технології фізичного виховання молоді і підготовки спортсменів.

Збірник розрахований на вчителів і викладачів фізичного виховання, тренерів, спортсменів, докторантів, аспірантів.

Видається за рішенням Вченої ради Харківської державної академії дизайну і мистецтв (протокол № 6 від 28.02.2006 р.).

Збірник входить до переліку наукових видань, в яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт:

«**Фізичне виховання і спорт**» - постанова ВАК України від 09.06.1999р. №1-05/7. - Бюл. ВАК України, 1999. - №4. - С. 59;

«**Педагогічні науки**» - додаток до постанови президії ВАК України від 11.04.2001р. №5-05/4. - Бюл. ВАК України, 2001. - №3. - С. 6;

Окремі статті зараховуються як фахові з **біологічних наук** за поданням спеціалізованої ради - постанова президії ВАК України від 11.10.2000р. №2-03/8. - Бюл. ВАК України, 2000. - №6. - С. 7.

Видання зареєстровано ISSN International Centre (Париж, Франція):

ISSN 1818-9172 (Print);

ISSN 1818-9210 (Online) - URL: <http://www.nbuv.gov.ua/articles/khhpi/>

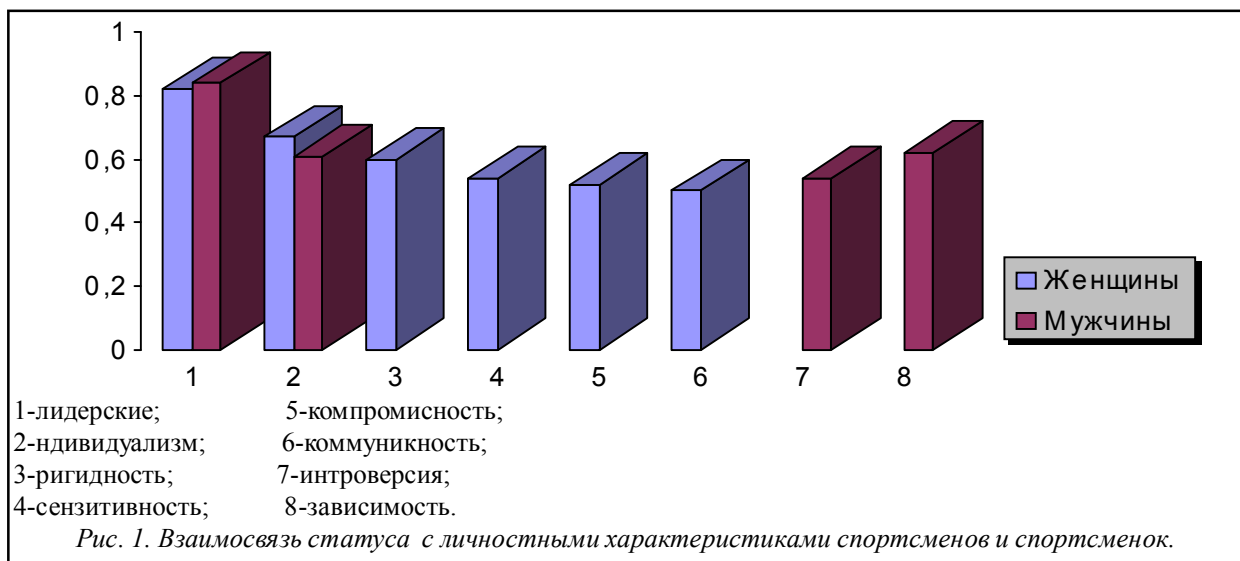
Редакційна колегія:

Бізін В.П., д.пед.н., проф.; Бойченко С.Д., д.пед.н., проф.; Дмитриєв С.В., д.пед.н., проф.; Друзь В.А., д.біол.н., проф.; Єрмаков С.С., д.пед.н., проф., (гол.ред.); Камаєв О.І., д.пед.н., проф.; Клименко А.І., д.біол.н., проф.; Лапутін А.М., д.біол.н., проф.; Ложкін Г.В., д.психол.н., проф.; Романенко В.О., д.біол.н., проф.; Ткачук В.Г., д.біол.н., проф.

Почесна редакційна колегія:

Веріч Г.Є., д.мед.н., проф.; Дмитренко Т.О., д.пед.н., проф.; Золотухіна С.Т., д.пед.н., проф.; Корягін В.М., д.пед.н., проф.; Максименко Г.М., д.пед.н., проф.; Сак Н.М., д.мед.н., проф.

ISBN 966-8106-35-0

личностными характеристиками спортсменов и спортсменок.

Выводы.

1. В результате проведенных исследований мы выявили личностные характеристики спортсменов и спортсменок, коррелирующих со статусом в группе.
2. Выявлены статистически значимые различия между личностными качествами мужчин и женщин, коррелирующих со статусом. У мужчин это такие личностные характеристики: лидерские качества, индивидуализм, интроверсия, зависимость. У женщин: лидерские качества, индивидуализм, ригидность, сензитивность, компромисность, коммуникативность.
3. Анализ личностных и гендерных особенностей спортсменов и спортсменок позволит осуществить тренеру более дифференцированный подход к управлению лидерскими процессами в спортивно-игровых группах. Прежде руководителю необходимо обратить свое внимание на развитие лидерских качества у спортсменов и спортсменок, как наиболее важных для достижения ими высокого статуса в группе. В остальном положение спортсмена(ки) в мужских и женских группах взаимосвязано с принципиально различными личностными особенностями (как качественном, так и количественном их проявлении).

Перспективы дальнейшего исследования направлены на изучение гендерных различий лидерства в мужских и женских спортивных командах.

Литература.

1. Джемгаров Т.Т., Румянцев А.И. Лидерство в спорте. - М.: Физкультура и спорт, 1983.-80с.
2. Кричевский Р.Л., Рыжак М.М. Психология руководства и лидерства в спортивном коллективе.-М.:Изд-во МГУ,1985.-224с.
3. Практикум по гендерной психологии /Под.ред. И.С. Клециной-СПб.: Питер,2003.-480с.
4. Ильин Е.П. Дифференциальная психофизиология мужчины и женщины.-СПб.:Питер,2002.-544с.
5. Либин А.В Дифференциальная психология.- М.:Смысл,1999.

Поступила в редакцию 11.06.2006г.

ОБҐРУНТУВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОЇ ПОБУДОВИ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЛЕГКОАТЛЕТІВ-СТРИБУНІВ НА ЕТАПІ ЗБЕРЕЖЕННЯ ВИЩОЇ СПОРТИВНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ У РІЧНОМУ ЦИКЛІ ПІДГОТОВКИ

Совенко С.П.

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Анотація. У статті обґрунтовано раціональну побудову тренувального процесу легкоатлетів-стрибунів на етапі збереження вищої спортивної майстерності у річному циклі підготовки. Представлено об'єми та співвідношення тренувальних засобів різної переважної спрямованості.

Ключові слова: етап збереження вищої спортивної майстерності, тренувальні засоби різної переважної спрямованості.

Аннотация. Совенко С.П. Обоснование рационального построения тренировочного процесса легкоатлетов-прыгунов на этапе сохранения высшего спортивного мастерства в годичном цикле подготовки. В статье обосновано рациональное построение тренировочного процесса легкоатлетов-прыгунов на этапе сохранения высшего спортивного мастерства в годичном цикле подготовки. Представлено объемы и соотношение тренировочных средств различной преимущественной направленности.

Ключевые слова: этап сохранения высшего спортивного мастерства, тренировочные средства различной преимущественной направленности.

Annotation. Sovenko S.P. Substantiation of the rational scheme of the training process of track-and-field jumpers on the stage of preserving the highest sports skill in the year-round training cycle. The rational scheme of the training process of track-and-field jumpers on the stage of preserving the highest sports skill in the year-round training cycle is grounded in the article. The volumes and correlation of the training means of various preferable direction.

Key words: the stage of preserving the highest sports skill, training means of various preferable direction.

Вступ.

Етап збереження вищої спортивної майстерності є найменш вивченою ланкою у структурі багаторічної підготовки легкоатлетів-стрибунів, що вима-

гає подальших наукових пошуків у цьому напрямку. Це потребує більш глибокого вивчення, насамперед, основ побудови тренувального процесу, а також пошуку напрямків його раціоналізації [1, 3, 4, 5].

Дані науково-методичної літератури [2, 4, 5] свідчать, що підвищення ефективності тренувального процесу легкоатлетів-стрибунів на етапі збереження вищої спортивної майстерності пов'язане зі зменшенням об'ємів тренувальної роботи та пошуку оптимального співвідношення засобів різної переважної спрямованості, зміщенням акцентів підготовки у бік удосконалення технічної майстерності, координації рухів, шляхом удосконалення біомеханічної структури змагальної діяльності, а також пошуку шляхів індивідуалізації їх тренувального процесу.

Дослідження виконано згідно плану НДР у сфері фізичної культури і спорту за темою: "Удосконалення технічної майстерності легкоатлетів-стрибунів у процесі багаторічної підготовки".

Формулювання цілей роботи.

Мета дослідження: удосконалення тренувального процесу легкоатлетів-стрибунів на етапі збереження вищої спортивної майстерності у річному циклі підготовки.

Методи та організація досліджень. Для вирішення поставлених завдань використовувалися наступні методи досліджень: аналіз науково-методичної літератури; вивчення й узагальнення досвіду передової спортивної практики (опитування тренерів, аналіз щоденників спортсменів); педагогічні спостереження; антропометрія; відеозйомка з дотриманням біомеханічних вимог; педагогічний експеримент; методи математичної статистики.

Експериментальні дослідження тривали два роки, протягом спортивних сезонів 2003–2004 та 2004–2005 рр. В них прийняли участь 5 легкоатлетів-стрибунів високої кваліфікації у віці 28 і більше років, члени Національної збірної команди України, які знаходяться на етапі збереження вищої спортивної майстерності. З них один призер та два фіналісти Ігор Олімпіад, два майстри спорту міжнародного класу.

На першому етапі було проаналізовано особливості тренувального процесу досліджуваних лег-

коатлетів-стрибунів у сезоні 2003–2004 рр. При цьому здійснено аналіз навантажень порівняно з етапом максимальної реалізації індивідуальних можливостей. Нами було запропоновано зміни, що стосувалися: об'єму та співвідношення засобів різної переважної спрямованості в річному циклі підготовки.

На другому етапі експерименту перевірено запропоновані зміни, що було внесено у спортивному сезоні 2004–2005 рр., в тренувальному процесі легкоатлетів-стрибунів на етапі збереження вищої спортивної майстерності. Корекції у тренувальному процесі легкоатлетів-стрибунів здійснювались основі індивідуальних особливостей виконання змагальної вправи.

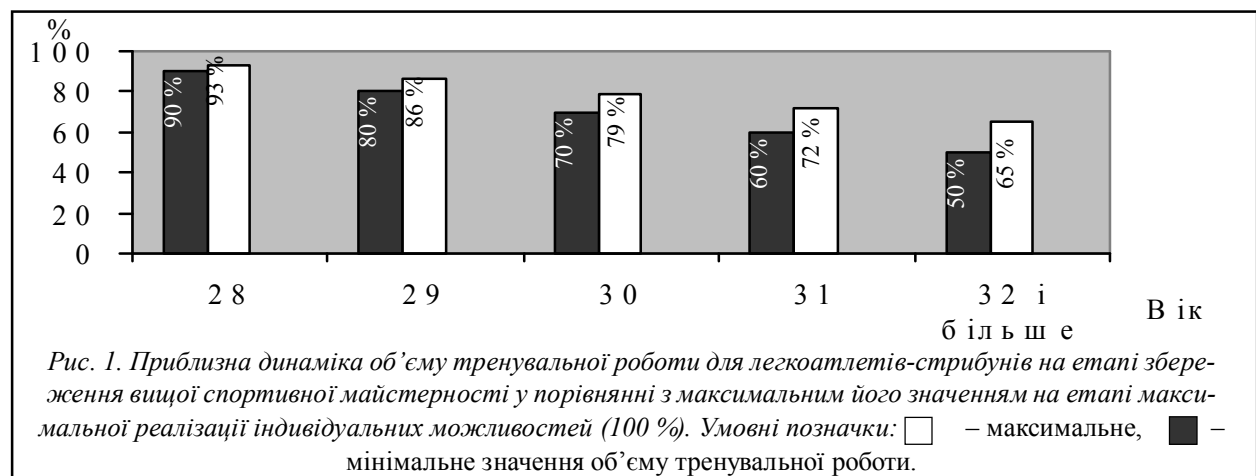
Результати досліджень.

Процес підготовки легкоатлетів-стрибунів на етапі збереження вищої спортивної майстерності повинен супроводжуватись поступовим зменшенням об'єму тренувальної роботи на 7–10 % щорічно починаючи з віку 28–29 років. Таким чином, у спортсменів у віці 32 і більше років об'єм навантажень необхідно зменшувати на 35–40 % порівняно з етапом максимальної реалізації індивідуальних можливостей (рис. 1).

Слід, відзначити, у спортсменів котрі характеризуються високим рівнем адаптаційного резерву організму, можливий спад об'єму тренувальної роботи у більш пізньому віці. Також не виключений факт деяких незначних відхилень від середніх показників у індивідуальному плані для цих спортсменів, показаних на рисунку.

В ході експериментальних досліджень виявлено і підтверджено один із варіантів побудови тренувального процесу для більшості легкоатлетів-стрибунів, при якому співвідношення об'ємів засобів різної переважної спрямованості у річному циклі підготовки сприяє збереженню вищої спортивної майстерності (табл. 1, 2).

Запропоновані зміни у співвідношенні засобів різної переважної спрямованості у тренувальному процесі легкоатлетів-стрибунів у підготовчому періоді першого макроциклу підготовки під час експериментальних досліджень були такими: збільшилась доля засобів технічної підготовки на

Таблиця 1

Співвідношення засобів різної переважної спрямованості легкоатлетів-стрибунів на етапі збереження вищої спортивної майстерності у спортивному сезоні 2003–2004 рр. (в % до загального часу тренувальних занять) у річному циклі

Засоби підготовки \ Періоди, етапи	Підготовчий			Змагальний	Перехідний	Підготовчий			Змагальний	Перехідний
	ЗФП	СФП	ТФП			ЗФП	СФП	ТФП		
Загальної фізичної підготовки	60	15	10	10	50	35	12	10	7	100
Швидкісно-силової підготовки	5	32	23	15	20	25	28	25	18	–
Швидкісної підготовки	3	15	17	25	–	10	20	20	25	–
Силовій підготовки	30	18	10	10	30	20	15	10	10	–
Технічної підготовки	2	20	40	40	–	10	25	35	40	–

Таблиця 2

Співвідношення засобів різної переважної спрямованості легкоатлетів-стрибунів на етапі збереження вищої спортивної майстерності у спортивному сезоні 2004–2005 рр. (в % до загального часу тренувальних занять) у річному циклі

Засоби підготовки \ Періоди, етапи	Підготовчий			Змагальний	Перехідний	Підготовчий			Змагальний	Перехідний
	ЗФП	СФП	ТФП			ЗФП	СФП	ТФП		
Загальної фізичної підготовки	55	15	10	10	50	30	10	8	7	75
Швидкісно-силової підготовки	5	27	18	15	15	20	23	19	14	5
Швидкісної підготовки	5	15	17	20	–	10	17	20	19	–
Силовій підготовки	30	18	10	10	30	20	15	10	10	20
Технічної підготовки	5	25	45	45	5	20	35	43	50	–

Умовні позначки: етапи ЗФП – загальної фізичної, СФП – спеціальної фізичної та ТФП – техніко-фізичної підготовки.

етапі ЗФП з 2 до 5 %, при цьому доля засобів загальної фізичної підготовки склала 55 % (до експерименту – 60 %). На етапах СФП та ТФП доля засобів технічної підготовки збільшилась відповідно до 25 % та 45 % (у попередньому сезоні 20 та 40 %), однак зменшився процент засобів швидкісно-силової спрямованості до 27 % та 18 %, порівняно з попереднім роком – 32 та 23 %.

У змагальному періоді було зменшено долю засобів швидкісної спрямованості з 25 % до 20 % і підвищено технічної підготовки до 45 %.

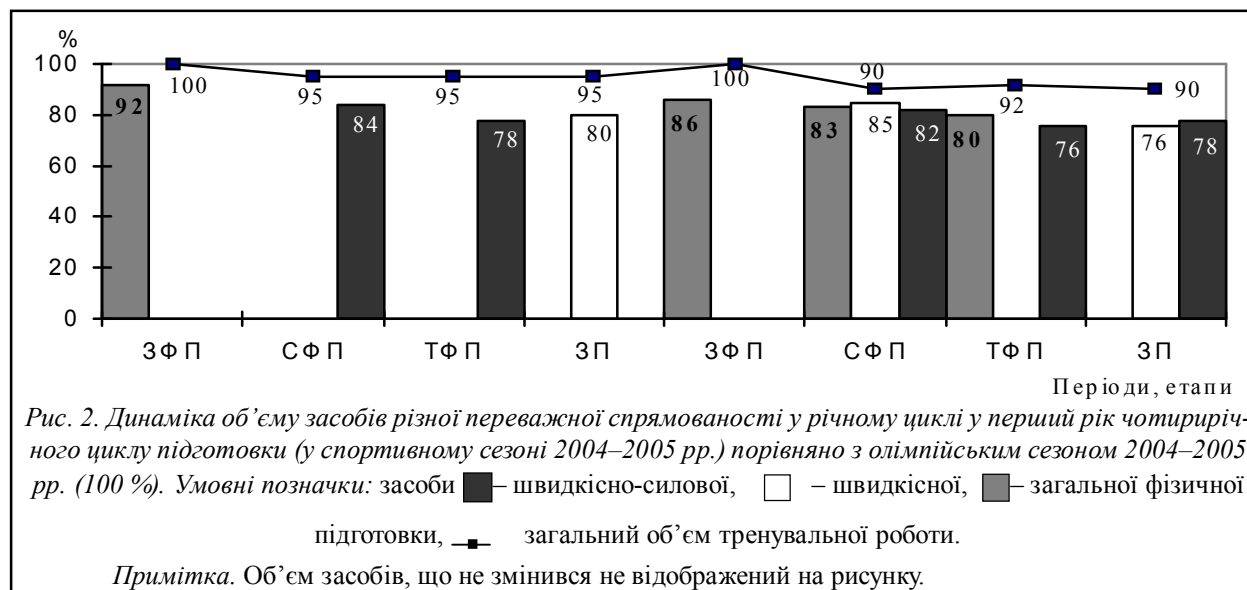
З табл. 1 видно, до внесення змін у тренувальний процес, легкоатлети-стрибуни не використовували засоби швидкісної та технічної підготовки в перехідному періоді. Було запропоновано збільшити об'єм засобів технічної підготовки на 5 %, за рахунок зменшення об'єму засобів загальної фізичної підготовки.

Важливо зазначити, що у спортивному сезоні 2004–2005 рр. було зроблено акцент на підготовку до чемпіонату світу в Гельсінкі 2005 р. Тому відмінності у співвідношенні засобів різної переважної спрямованості легкоатлетів-стрибунів у більшості стосувались другого макроциклу.

Порівнюючи дані таблиць про підготовку спортсменів протягом цього періоду видно, що суттєво змінилось співвідношення засобів різної переважної спрямованості у підготовчому періоді, а саме збільшилась доля засобів технічної підготовки на 10 % на кожному з етапів, крім етапу ТФП – на 7 %. При цьому на всіх етапах другого підготовчого та змагального періодів зменшилась доля засобів швидкісно-силової спрямованості в середньому на 5 %. Також у другому підготовчому періоді зменшилась доля засобів загальної фізичної спрямованості: на етапах ЗФП, СФП та ТФП відповідно до 30; 10 і 8 % (у спортивному сезоні 2003–2004 рр. – 35; 12 і 10 %).

У другому змагальному періоді спортивного сезону 2004–2005 рр. зменшилась частка засобів швидкісної та швидкісно-силової підготовки відповідно до 19 % та 14 %, відносно сезону 2003–2004 рр., коли було 25 та 18 % загального об'єму в годинах.

У другому перехідному періоді спортивного сезону 2003–2004 рр. тренувальний процес легкоатлетів-стрибунів характеризувався незначними навантаженнями, що цілком закономірно після олімпійського сезону. Спортсмени обмежувались виконанням розминки, пробіжок та загально-розвива-

ючих вправ.

У другому перехідному періоді сезону 2004–2005 рр. запропоновані зміни стосувались збільшення на 20 % об'єму засобів силової підготовки за рахунок вправ локальної спрямованості. Слід зазначити, що ці вправи широко використовувались на всіх етапах річного циклу підготовки і були спрямовані на укріплення основних м'язів та зв'язок спортсменів. При цьому було зменшено об'єм засобів загальної фізичної підготовки до 75 %.

Такий перерозподіл тренувального часу використання засобів різної переважної спрямованості на різних етапах та періодах річного циклу підготовки обумовлений зменшенням об'єму тренувальної роботи (рис. 2).

Важливим є той факт, що зменшення об'ємів засобів швидкісно-силової та швидкісної спрямованості на етапах СФП відбувалося, в основному, за рахунок зменшення об'єму засобів спрямованих відповідно на розвиток стрибкової та швидкісної витривалості. На етапах ТФП та у змагальних періодах, поряд зі зменшенням об'єму засобів швидкісно-силової підготовки, зросла частка високоінтенсивних стрибків на коротких відрізках. Об'єм засобів загальної фізичної підготовки на етапах ЗФП знизився за рахунок зниження об'єму бігової підготовки аеробної спрямованості.

Отже, такі відмінності у співвідношенні засобів різної переважної спрямованості легкоатлетів-стрибунів під час експерименту були обумовлені в першу чергу зменшенням в середньому для всіх спортсменів на 6–7 % об'єму тренувальної роботи переважно за рахунок зниження об'ємів засобів швидкісно-силової, а також загальної фізичної та швидкісної підготовки. При цьому зросла кількість тренувальних занять спрямованих на технічне удосконалення, але об'єм засобів технічної підготовки у більшості спортсменів практично залишився незмінним.

Слід зазначити, що для стрибунів у довжи-

ну та потрійним річні об'єми виконання стрибків з короткого та середнього розбігу повинен складати 840–1030 разів. Однак, спортсменам необхідно прагнути до зменшення об'ємів стрибків з повного розбігу 160–180, при цьому важливо, щоб близько 80 % навантажень припадало на другий макроцикл.

Що стосується об'ємів виконання змагальної вправи для стрибунів у висоту, то слід зазначити, що зменшення їх порівняно з попереднім етапом багаторічної підготовки спортсменів може призвести до різкого погіршення спортивних результатів. Тому, об'єми стрибків у зоні 85–95% та 95–100 інтенсивності відповідно повинні коливатись в межах 980–1070 та 780–870 разів на рік.

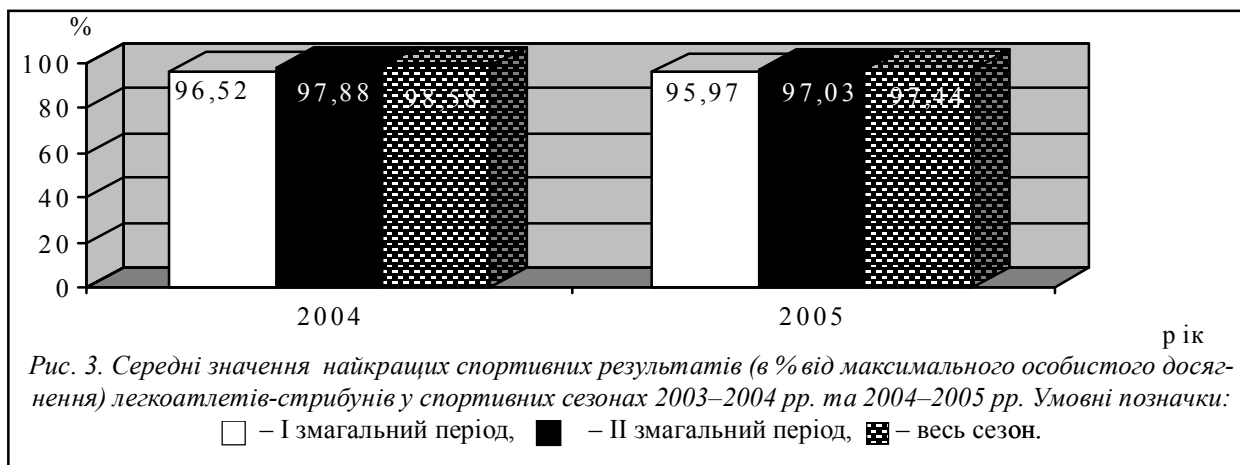
Порівнюючи об'єми основних засобів підготовки стрибунів у довжину та потрійним із стрибунів у висоту, слід відзначити, що у перших у 2–3 рази переважає об'єм засобів спринтерської підготовки, величини якого коливаються у межах 17–23 км.

Об'єм роботи силової спрямованості у річному циклі підготовки для спортсменів, які спеціалізуються в легкоатлетичних стрибках повинен коливатися у межах 115–170 тонн, об'єми багатоскоків, що складають основу швидкісно-силової підготовки повинні дорівнювати близько 20–30 км на рік.

Динаміка спортивних результатів легкоатлетів-стрибунів у 2004–2005 рр. на етапі збереження вищої спортивної майстерності свідчить про ефективність запропонованих змін у тренувальному процесі (рис. 3).

Із рисунка видно, що середні значення спортивних результатів легкоатлетів-стрибунів (в % від максимального особистого досягнення) у спортивних сезонах 2003–2004 рр. та 2004–2005 рр.: у першому змагальному періоді його зниження склало 0,55 %, лише у літньому змагальному періоді цей показник знизився на 0,85 %.

Слід зазначити, що таке незначне зниження спортивних результатів є цілком закономірним і правильним з теоретичних і практичних позицій. Та-

кий факт можна пояснити закономірним зниженням у сезоні 2004–2005 рр. спортивних результатів на 1 % порівняно з олімпійським сезоном 2003–2004 рр., у якому троє з п'яти спортсменів повторили чи показали найкращі особисті результати. Враховуючи дані В.М. Платонова [5] і Л.П. Матвєєва [3], про те, що спортивні результати провідних спортсменів світу на етапі збереження вищої спортивної майстерності повинні коливатись у межах 3 % від кращого досягнення, можна зробити висновок, що запропоновані зміни в тренувальному процесі спортсменів є ефективними.

Висновки.

В ході експериментальних досліджень підтверджено необхідність поступового зменшення об'ємів тренувальної роботи в середньому на 7–10 % щорічно, особливо у перші роки чотирирічного олімпійського циклу підготовки.

Встановлено, що одним із напрямків удосконалення тренувального процесу легкоатлетів-стрибунів на етапі збереження вищої спортивної майстерності є збільшення долі засобів технічної підготовки за рахунок зменшення об'ємів засобів іншої переважної спрямованості. При цьому виявлено об'єми та співвідношення (в % від загального тренувального часу етапу чи періоду) засобів тренування різної переважної спрямованості в періодах та на етапах річного циклу підготовки для більшості легкоатлетів-стрибунів на етапі збереження вищої спортивної майстерності.

Подальші дослідження передбачається провести у напрямку вивчення інших проблем обґрунтування раціональної побудови тренувального процесу легкоатлетів-стрибунів на етапі збереження вищої спортивної майстерності у річному циклі підготовки.

Література:

1. Зеличенко В.Б. Анализ многолетней соревновательной деятельности сильнейших легкоатлетов мира // Легкая атлетика. – 2004. – № 10–11. – С. 30–32.
2. Козлова О.К., Совенко С.П. Характеристика тренувального процесу легкоатлетів-стрибунів на етапі збереження вищої спортивної майстерності у річному циклі підготовки / Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: наукова монографія за редакцією проф. Єрмакова С.С. – Харків: ХДАДМ (ХХП), 2006. – №2. – С. 57–61.

3. Матвеев Л.П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов. – К.: Олимпийская литература, 1999. – 320 с.
4. Платонов В.Н., Сахновский К.П., Озимек М. Современная стратегия многолетней спортивной подготовки // Наука в олимпийском спорте. – 2003. – № 1. – С. 3–13.
5. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения. – К.: Олимпийская литература, 2004. – 808 с.

Надійшла до редакції 20.05.2006р.

ОТОБРАЖЕНИЕ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА В МУЗЫКАЛЬНО ПЕСЕННЫХ ПРОИЗВЕДЕНИЯХ СОВЕТСКИХ КОМПОЗИТОРОВ XX ВЕКА

Таран Л.А.

Харьковский институт социального прогресса

Аннотация. Рождение физкультурно-песенного жанра на стыке двух элитарных культур было направлено, прежде всего, на духовно-нравственное и физическое воспитание советского народа. В его основе лежали идеологические, политические, культурно-эстетические и информационно-пропагандистские технологии, управление которыми осуществлялось через партийную и административно-номенклатурную государственную власть.

Ключевые слова: физическая культура, спорт, музыка, поэзия, песенный жанр, музыкальная культура, искусство.

Анотация. Таран Л.О. Відображення фізичної культури та спорту в музично-песенних творах радянських композиторів XX століття. Народження фізкультурно-песенного жанру на стику двох елітарних культур було спрямовано, на сам перед, на духовно-моральне та фізичне виховання радянського народу. В її основі лежали ідеологічні, політичні, культурно-естетичні та інформаційно-пропагандистські технології, керування якими відбувалося через партійну та адміністративно-номенклатурну державну владу.

Ключові слова: фізична культура, спорт, музика, поезія, пісенний жанр, музикальна культура, мистецтво.

Annotation. Taran L.A. Display of physical training and sports in musical products of the Soviet composers of XX century. The birth of sports song genre on a joint of two elite cultures was directed at first on spiritual - moral and physical training of own people. In its basis ideological, political, cultural - aesthetic and information and propaganda technologies, management with which was carried out through the party and administrative - nomenclature government.

Key words: physical training, sports, music, poetry, song genre, musical culture, art.

ВИМОГИ ДО СТАТЕЙ

Текст обсягом **6 і більше** сторінок формату А4 на українській (російській, англійській, польській) мові переслати електронною поштою в редакторі WORD. До статті можна включати графічні матеріали - рисунки, таблиці та ін. Шрифт - Times New Roman 14, поля 20 мм, орієнтація сторінки - книжкова, інтервал 1,5.

Структура статті: назва статті, прізвище та ініціали автора, назва організації, анотації і ключові слова (трьома мовами - укр., рос., англ.), текст статті за структурою згідно Постанови ВАК України від 15.01.2003 N 7-05/1, література, авторська довідка.

Редакція надішле за вказаною Вами адресою 1 прим. збірника.

Тел. (057) 755-73-58; 706-15-66; 70-72-289; факс: 706-15-60; 61068, м.Харків-68, а/с 11135, Єрмаков Сергій Сидорович.

Термінова довідка: моб. тел. 097-910-81-12.

Листування з авторами виключно електронною поштою. Повідомлення про прийняття (або відхилення) статті до друку надсилається автору електронною поштою після рецензування її членами редколегії.

Умови щодо формування списку літературних джерел: при наявності посилань на збірники «Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту» та «Физическое воспитание студентов творческих специальностей» редакційна колегія розглядає статтю першочергово.

Електронна пошта: pedagogy@ic.kharkov.ua; pedagogy@mail.ru;

Web-сторінки: www.pedagogy.narod.ru - загальна інформація; <http://www.nbuv.gov.ua/articles/khhpi/> - архів статей за 1996-2005pp.; <http://lib.sportedu.ru/books/xxpi> - російськомовна сторінка; електронні версії наукових конференцій: <http://www.ksada.org>; <http://www.sportscience.org>

СТРУКТУРА СТАТТІ.

НАЗВА

Прізвище, ініціали автора

Повна назва навчального закладу

Анотації:

Розділ повинен містити на 3-х мовах (укр., рос., англ.):

- прізвище та ініціали автора, назва статті.
- текст анотацій;
- ключові слова.

Окрім цього, структура статті повинна відповідати Постанові ВАК України від 15.01.2003 N 7-05/1 “Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України” (бюл. ВАК №1, 2003р.) і мати такі розділи:

Вступ.

Розділ повинен містити:

- постановка проблеми у загальному вигляді;
- зв'язок роботи із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор;
- виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття.

Формулювання цілей роботи.

Розділ повинен містити: формулювання цілей статті або постановка завдання. Автор також може включати: матеріал і методи дослідження, організація дослідження; об'єкт і предмет дослідження.

Результати дослідження.

Розділ повинен містити: виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Висновки.

Розділ повинен містити висновки з даного дослідження.

Наприкінці зазначити перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Література.

Анотації статей друкуються у Всеукраїнському реферативному журналі «Джерело».

Витяг з Постанови ВАК України від 15.01.2003 N 7-05/1

“Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України” (бюл. ВАК №1, 2003р.)

3. Редакційним колегіям організувати належне рецензування та ретельний відбір статей до друку. Зобов'язати їх приймати до друку у виданнях, що виходитимуть у 2003 році та у подальші роки, лише наукові статті, які мають такі необхідні елементи:

- постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

4. Спеціалізованим ученим радам при прийомі до захисту дисертаційних робіт зараховувати статті, подані до друку, починаючи з лютого 2003 року, як фахові лише за умови дотримання вимог до них, викладених у п.3 даної постанови.

Артюшенко П.О., Безрукавий Р.В., Артюшенко А.О. Про зовнішню стимуляцію вольових зусиль в учнів 10 - 12 років	3
Банникова Р.А., Биденко О.В. Методы немедикаментозной терапии в комплексной реабилитации больных с гонартрозами	5
Белих С.І. Роль полікультурної освіти в становленні толерантної особистості	7
Бородін Ю.А., Ольховий О.М., Піддубний О.Г., Красота В.М. Вплив несприятливих факторів військово-професійної діяльності на фізичний стан офіцерів – спеціалістів операторського профілю	10
Герасименко С.О., Бышевец Н.Г., Голованова Н.І. Основы использования дистанционных технологий обучения в вузах физкультурного профиля	13
Гордієнко-Митрофанова І.В. Можливості маніпулятивних ігрових технологій (на прикладі гри «dominoes-plural») ..	16
Грищенко О.В., Фролов В. Д. Зміни показників фізичної підготовленості в процесі колового спортивного тренування юнаків 18-22 років	20
Дараган В.Н. Взаимосвязь уровня устойчивости вестибулярной сенсорной системы с технической и физической подготовленностью квалифицированных футболистов	24
Доброскок І.І. Організаційно-наукова діяльність Івана Семеновича Орлая у сфері медицини наприкінці XVIII століття	29
Жукотинський К.К. Формування фізичної культури учнів у позашкільних навчальних закладах	32
Журид С.М. Особливості оперативної оцінки психофізіологічного стану юних футболістів 15-17 років у процесі підготовки до змагальної діяльності	37
Золотухіна С.Т., Зеленська Л.Д. Дослідження вченими Слобожанщини кінця XIX – початку XX століття актуальних проблем організації вищої освіти східних регіонів України	41
Іноземцева С.В. Навчання дітей з особливими потребами у зарубіжних країнах	44
Караулова С.И., Маликов Н.В. Сравнительный анализ различных методических подходов к оценке адаптивных возможностей сердечно-сосудистой системы организма спортсменов и спортсменок, специализирующихся в беге на средние дистанции	47
Касянюк М.В. Дослідження позитивного відношення до фізичної культури і спорту молодших підлітків	51
Козіна Ж.Л., Коломієць Н.А., Щедріва А., Сірий О.В., Безязичний Б.І., Поліщук С.Б., Попова А.В., Чорний Ю.П. Ефективність практичного застосування психофізіологічних методів дослідження в ситуаційних видах спорту	54
Логвін М.І. Фізична реабілітація дітей с захворюванням бронхіальна астма	59
Мартишевський К.К. Волейбол: шлях до майстерності (1947-1964 рр.)	61
Медведева Ирина. Построение композиций короткой программы в фигурном катании на коньках	69
Мудрик В.И. Технология совершенствования менеджмента органов управления физической культуры и спорта	74
Підвальна О.В., Євтушок М.В. Порівняльний аналіз розвитку координаційних здібностей студентів технічних та гуманітарних факультетів	80
Поліщук Виталий. Занятия легкой атлетикой спортсменов-ветеранов	82
Прокуда Т.В., Онищенко Ю.П. Використання засобів фізичної реабілітації при церебральному паралічі у дітей 7-8 років	86
Проскурнин А.В. К вопросу о некоторых средствах и методах развития выносливости	88
Сава Микола, Юр'єва Лариса, Яворський Юрій. Вплив самовиховання на професійне формування фахівця фізичної культури до практичної діяльності з учнями загальноосвітнього навчального закладу	91
Селіванова О.В. Експериментальне обґрунтування організаційно-педагогічних умов формування професійної готовності курсантів-дівчат	94
Скирене В., Ивашкене В. Подготовка современных специалистов физического воспитания: Проблемы, поиски, решения	98
Смирская Ж.В., Новохатняя Е.С., Власюк Е.А. Оценка перспективности девочек 6-8 лет, занимающихся художественной гимнастикой, с учетом психофизиологических особенностей на этапе начальной специализированной подготовки	103
Смоляр И.И. Личностный аспект лидерства в мужских и женских спортивных командах	106
Совенко С.П. Обґрунтування раціональної побудови тренувального процесу легкоатлетів-стрибунів на етапі збереження вищої спортивної майстерності у річному циклі підготовки	108
Таран Л.А. Отображение физической культуры и спорта в музыкально песенных произведениях советских композиторов XX века	112
Фандікова Л.О., Щербак Л.М. Мотивація до фізкультурно-оздоровчих занять у студентів спеціального відділення гуманітарних ВНЗ	117
Федієнко В.В. Шляхом болонського процесу: методи побудови функцій належності лінгвістичної змінної “рівень навчальних досягнень”	120
Філатова З.І., Гловацька І.В. Впровадження фізичної культури в спосіб життя молодших школярів як певний організаційний процес	127
Хейлік Ігор. Особливості прояву емоційної напруженості тенісистів в змагальному мезоциклі підготовки	131
Цыганок А. Изучение динамики функционального состояния системы внешнего дыхания у девочек школьного возраста при занятиях гандболом	136
Шумська О.О. Проблеми естетичного виховання майбутніх учителів у педагогічній спадщині викладачів харківського університету (друга половина XIX-поч. XXст.)	138
Щербак Л.М., Штангєєва О.О., Артьомов А.В., Смолиць Т.В. Особливості адаптації студентів спеціальних відділень до фізичних навантажень складно - координаційної спрямованості стосовно до майбутньої професії	140
Ященко А.Г., Майданюк О.В. Ознаки порушення адаптації периферичного кровообігу до тренувальних навантажень у спортсменів, які спеціалізуються у важкій атлетиці	143
Migala Mariusz. Rozwój rehabilitacji (fizjoterapii) na ziemiach polskich w XIX i pierwszej połowie XX wieku	148
Tiffert Monika, Cieśla Wojciech, Verych Georgiy. Znaczenie wczesnej i późnej rehabilitacji szpitalnej na poprawę funkcji ręki u pacjentów oparzonych	151
Вимоги до статей	155
Структура статті	155
Витяг з Постанови ВАК України від 15.01.2003 N 7-05/1 “Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України”	155

Contents

Artyushenko P.O., Bezrukavii R.V., Artyushenko A.O. About the External Stimulation of the will Efforts Among the Pupils Aged 10–12	3
Bannikova R.A., Bidenko O. Bioresonant Stimulation in the Rehabilitation of the Patients with Osteoarthritis Knee Joint ...	5
Belykh S. The Role of Polycultural Education in Becoming the Tolerant Person	7
Borodin Y.A., Ol'hoviy O.M., Poddubniy A.G., Krasota V.N. The Influence of Adverse Factors of Military - Professional work on a Physical Condition of Officers - Experts of a Camera Structure	10
Gerasimenko S. O., Bishevets N.G., Golovanova N.L. Bases of Use of Remote Technologies of Training in High Schools of the Sports Structure	13
Gordienko-Mitrofanova I.V. Opportunities Manipulatives Game Technologies (by the Example of Game «Dominoes-Plural»)	16
Gryshchenko O.V., Frolov V.D. The Influence of Circle Sport Training on the Level of Sport Beginners' Physical Readiness was Investigated	20
Daragan V.N. Interrelation of a Level of Stability of Vestibular Touch System with Technical and Physical Readiness of the Qualified Football Players	24
Dobroskok I.I. Orlaja's I.S. Organizational - Pedagogical Activity in the Field of Medicine at the End of XVIII Century	29
Zhukotinskiy K.K. Formation of Physical Training of Pupils in Out-of-School Educational Institutions.....	32
Zhurid S.M. Features of an Operative Estimation Psychophysiological Conditions of Young Football Players of 15-17 Years During Preparation to Competitive Activity	37
Zolotuhina S.T., Zelens'ka L.D. Research by Scientists Slobozhanshchina of the End XIX - the Beginnings of XX Century of Actual Problems of the Organization of Higher Education of East Regions of Ukraine	41
Inozemtseva S.V. The Education of the Children with Special Needs in Foreign Countries	44
Karaulova S.I., Malikov N.V. Comparative Analysis of Different Methodical Approaches in Relation to Estimation of Adaptive Possibilities of the Cardiovascular System of Organism of Sportsmen and Sportswomen which are Specialized in Running on Middle Distances	47
Kasyanuk M. Research of the Positive Attitude to Physical Training and Sports of Younger Teenagers	51
Kozina Z.L., Kolomiets N.A., Schedriva A., Siryi O.V., Bez'yazychnyi B.I., Polischuk S.B., Popova A.V., Chornyi Y.P. Efficiency of Practical Application Psychological-Physiological Research Receptions in Situational Kinds of Sports	54
Logvin M.L. Physical Rehabilitation of Children with Bronchial Asthma	59
Martishevskiy K.K. Volleyball: the Way to Facility (1947-1964).	61
Medvedeva I. M. Composition of the Short Program in Figured Ice Skating	69
Mudrik V.I. Technology of Perfection of Management of Controls of Physical Training and Sports	74
Podvalnaya E.V., Yevtushok M.V. The Comparative Analysis of Development of Coordination Abilities of Students of Technical and Humanitarian Faculties	80
Polischuk V. Employment by Track and Field Athletics of Sportsmen - Veterans	82
Prokuda T.V., Onishenko U.P. Using Rehabilitation's Measures on Children with Cerebral Palsy	86
Proskurnin A.V. The Problem of the Means and Methods of Stamina Progress	88
Sava N., Urieva L., Yavorskiy U. Professional Formation of Specialist of Physical Culture to Practical Activity with the Pupils of a Comprehensive School	91
Selivanova O.V. Experimental Substantiation of Organizational - Pedagogical Conditions of Formation of Professional Readiness of Cadets - Girls	94
Skirene V., Ivashkene V. Preparation of Modern Personnel of Physical Training: Problems, Searches, Decisions	98
Smirskaya Z.V., Novohatnyaya E.S., Vlasyuk E.A. Estimation of Perspectivity of Girls of 6-8 Years Engaged in Art Gymnastics with the Account Physiological Features at a Stage of the Initial Specialized Preparation	103
Smolyar I.I. Personal Aspect of Leadership in Men's and Female Sports Teams	106
Sovenko S.P. Substantiation of the Rational Scheme of the Training Process of Track-and-Field Jumpers on the Stage of Preserving the Highest Sports Skill in the Year-Round Training Cycle	108
Taran L.A. Display of Physical Training and Sports in Musical Products of the Soviet Composers of XX Century	112
Fandikova L.O., Scherbak L.M. Motivation to Sports Improving Employment at Students of Special Branch of Liberal Arts Colleges	117
Fedienko V. Following the Bologna Process: Methods of Membership Functions Formation of a Linguistic Variable Called "Level of Academic Achievements"	120
Filatova Z., Glovatska I. Introduction of Physical Training in a Way of Life of Younger Schoolboys as the Certain Organizational Process	127
Heylik I. Features of Display of Emotional Intensity of Tennis Players in Competitive Mezocycle of Preparation	131
Tsyganok A.V. Study of Dynamics of the Functional Being of the System of the External Breathing at the Girlies of School Age at Employments by a Handball	136
Shumska O. The Problem of Aesthetic Education of the Future Teachers in the Pedagogical Heritage of the Lecturers of Kharkiv University (the End of XIX - the Beginning of the XX Century)	138
Cherbak L.N., Shtangeeva H.A., Artiymov A.V., Smolth T.V. To Feature of Adaptation of Students of Special Branches to Physical Loadings it is Difficult - for a Coordination Orientation Concerning the Future Trade	140
Yaschenko A.G., Maidanyuk O.V. Attributes of Infringement of Adaptation of Peripheral Blood Circulation to Training Loadings at Sportsmen of Weight-Lifters	143
Migala Mariusz. Progress of Rehabilitation (Physiotherapy) on Polish Soils in XIX and in the First Half of XX Century	148
Tiffert Monika, Ciesla Wojciech, Verych Georgiy. The Meaning of Early and Lately Hospital Rehabilitation Scald Patients on Restoring Optimal Hand Functions	151

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ ТА МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

Видання зареєстровано ISSN International Centre (Paris, France):
ISSN 1818-9172 (Print);
ISSN 1818-9210 (Online) - URL: <http://www.nbuv.gov.ua/articles/khhpi/>

Видання зареєстровано у Державному комітеті
інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України.
Свідоцтво: серія КВ №7111 від 25.03.2003р.

Свідоцтво про внесення до держ. реєстру суб'єкта видав. справи
ДК №860 від 20.03.2002р.

Оригінал-макет підготовлено в редакційно-видавничому відділі ХДАДМ: Тетяна Єрмакова.

Підп. до друку 26.06.2006. Формат 60x84 1/16. Папір: офсетний. Друк: ризографічний.

Ум. друк. арк. 10.00. Тираж 100 прим.

ХДАДМ, Харківська державна академія дизайну і мистецтв,
61002, Харків-2, вул. Червонопрапорна, 8.

Надруковано у типографії ХДАДМ
61002, Харків-2, вул. Червонопрапорна, 8.